

# STATSBUDSJETTET 2017 – TILDELINGSBREV TIL

## *Veterinærinstituttet*

1	Innledning.....	2
2	Mål og hovedprioriteringer .....	2
3	Forskning, innovasjon og kompetanse .....	3
4	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap.....	4
5	Administrative krav.....	5
6	Andre vesentlige forhold.....	6
7	Budsjettvedtak og utbetalingsplan.....	7
8	Fullmakter for 2017 .....	8
9	Rapportering.....	8
10	Styringskalender.....	11

## 1 Innledning

Dette tildelingsbrevet er utarbeidet på grunnlag av Prop. 1 S (2016-2017) for Landbruks- og matdepartementet og Prop. 1 S Tillegg 1 (2016 -2017). Proposisjonene ble behandlet i Stortinget 13. desember 2016 på grunnlag av Innst. 8 S (2016 – 2017).

Tildelingsbrevet legger vekt på særskilte forventninger og krav, og skal sees i sammenheng med Instruks om økonomi- og virksomhetsstyring i Veterinærinstituttet (virksomhetsinstruksen) fastsatt 1.9.2014. Virksomhetsinstruksen angir virksomhetens myndighet og ansvar, faste rapporteringskrav og den presiserer departementets øvrige krav innenfor rammen av Reglement for økonomistyring i staten.

## 2 Mål og hovedprioriteringer

Regjeringens mål for landbruks- og matsektoren og hovedprioriteringer for 2017 er omtalt i Prop 1 S (2016-2017). Veterinærinstituttet skal støtte opp under målene og bidra til god måloppnåelse. Mål- og resultatstyring er det overordnede styringsprinsippet i staten, jf. § 4 i Reglement for økonomistyring i staten. Departementets oppfølging av instituttet innrettes etter dette prinsippet.

Det er avgjørende at styret og ledelsen sikrer at instituttet har en økonomistyring og internkontroll som sikrer et reviderbart og korrekt regnskap som gir pålitelig styringsinformasjon. I tråd med Riksrevisjonens merknader i Dok. 1 (2016-2017) må nødvendige skriftlige prosedyrer etableres og etterleves og nødvendig sporbarhet i underliggende dokumentasjon til regnskapet sikres. Økonomimodellen må legge til rette for styring av og rapportering om prosjekter.

Veterinærinstituttet er et biomedisinsk beredskaps- og forskningsinstitutt med dyrehelse, fiskehelse, dyrevelferd, mattrygghet og fôrtrygghet som kjerneområder.

Veterinærinstituttet er myndighetenes viktigste kunnskapsleverandør ved forebygging, rådgivning, oppklaring og håndtering av zoonoser og alvorlige smittsomme sykdommer hos fisk og landdyr. Veterinærinstituttet bidrar også i forebygging og håndtering av kriser som skyldes smittestoff og andre helseskadelige stoffer i fôr og mat.

Veterinærinstituttet skal prioritere rådgivning, diagnostikk, epidemiologiske analyser, overvåking og referansefunksjoner, herunder:

- ha særlig oppmerksomhet mot sykdommer, smittestoff og toksiske stoffer som kan påvirke menneskers helse
- gi vitenskapelig baserte råd om forebygging og bekjemping av alvorlige smittsomme sykdommer og tapsbringende tilstander hos dyr
- ha tilfredsstillende beredskap og sikre rask varsling av mattrygghetsfarer og tapsbringende sykdommer hos dyr, herunder nyoppdagede sykdomstilstander

Mattilsynet er den viktigste brukeren av kompetansen til instituttet. Veterinærinstituttet skal derfor legge stor vekt på å møte de behovene Mattilsynet har for kunnskap, råd og laboratoriestøtte innen kjerneområdene til instituttet.

Vitenskapskomiteen for mattrygghet har også behov for kompetanse og resultater som grunnlag for sine risikovurderinger. Veterinærinstituttet skal være en sentral kunnskapsbase og oppdragstaker for komiteen.

Stortingets bevilgning av midler til *forskning* på landbruks- og matområdet følges opp gjennom tildeling til Norges Forskningsråd, som tildeler midler til forskningsaktivitet og basisbevilgning.

Stortingets bevilgning av midler til *kunnskapsutvikling, formidling og beredskap* følges opp gjennom dette tildelingsbrevet, og den videre styringsdialogen mellom LMD og instituttet.

### 3 Forskning, innovasjon og kompetanse

Tildelingen til forskning på antibiotikaresistens ved Veterinærinstituttet er styrket med 3 mill. kroner innenfor basisbevilgningen. Vi viser også til at vi har gitt styringssignaler til Norges forskningsråd om at de skal bidra til at basisfinansieringen fra departementet til Veterinærinstituttet i hovedsak skal brukes til arbeid innen grønn sektor.

Det vises til regjeringens overordnede mål og føringer for forskning og høyere utdanning som fremgår av Meld. St. 7 (2014-2015) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015-2024.

Landbruks- og matdepartementet har som mål at "*forskning, innovasjon og kompetanse skal bidra til at hovedmålene i landbruks- og matpolitikken nås*". Målet er konkretisert gjennom tre delmål:

#### **Delmål 1: Måltrettet bruk av midler til forskning og innovasjon**

Veterinærinstituttet skal bruke midler måltrettet og effektivt i arbeidet med å fremskaffe kunnskap som bidrar til å nå målene i landbruks- og matpolitikken: matsikkerhet, landbruk over hele landet, økt verdiskaping og bærekraftig landbruk. Veterinærinstituttet må særlig utnytte sin kompetanse for å fremme trygg matproduksjon, økt verdiskaping og etisk og miljømessig bærekraft gjennom forskning og innovasjon på områdene dyrehelse og dyrevelferd.

#### **Delmål 2: Kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning**

Veterinærinstituttet skal levere forskning, forvaltningsstøtte og kunnskap til anvendelse i næringsliv, forvaltning og samfunnet for øvrig. En måltrettet politikuttforming med gode beslutningsgrunnlag for landbruks- og matsektoren krever kontinuerlig tilgang på ny kunnskap. Høy kompetanse i hele verdikjeden er en svært viktig innsatsfaktor for å nå målene i landbruks- og matpolitikken. Veterinærinstituttet skal selv ta i bruk forskningsresultater som bidrar til innovasjon og utvikling, og følge opp sin forskning med formidling av resultater til brukerne på en effektiv måte.

Flere undersøkelser viser store samfunnsøkonomiske gevinster ved å bedre tilgangen til forskningsresultater. Regjeringen har som mål at Norge skal være et foregangsland innen arbeidet med full åpen tilgang til vitenskapelige publikasjoner, og instituttsektoren bes iverksette tiltak slik at tilgangen til forskningsresultater øker.

#### **Delmål 3: En effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre**

Veterinærinstituttet skal være en effektiv og robust organisasjon som leverer forskning av høy kvalitet og relevans, har godt omdømme og god internasjonal konkurransekraft.

Det er en forutsetning at instituttet deltar i internasjonalt forskningssamarbeid. Dette skal bidra til økt kvalitet i egen forskning, men også til at instituttet står bedre rustet til å innhente og forstå forskningsbasert kunnskap fra andre land som kan brukes for å støtte opp under de landbruks- og matpolitiske målene i Norge. I tillegg til internasjonalt forskningssamarbeid, skal instituttet videreutvikle samarbeidsrelasjoner med relevante kunnskapsmiljøer nasjonalt.

Regjeringens strategi for høyere utdannings- og forskningssamarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør-Afrika (2016- 2020) (Panoramastrategien) ble lagt fram av Kunnskapsministeren i oktober 2015. Panoramastrategien skal tilrettelegge for mer samarbeid av høy kvalitet på områder av særlig

interesse for Norge, og følges blant annet av økonomiske virkemidler for langsiktig institusjonssamarbeid med disse landene. Vi forventer at instituttsektoren benytter disse virkemidlene aktivt til å bygge opp under egne planer og strategier for økt internasjonalisering og kvalitetsutvikling.

## 4 Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap

### 4.1 Beredskap, diagnostikk og rådgivning

Kvalitetssikret diagnostikk er grunnleggende for de oppgavene som Veterinærinstituttet har innen beredskap, overvåkning og oppklaring av sykdomstilfeller, kunnskapsutvikling og som nasjonal referanseinstitusjon.

Arbeidet med beredskap, helseovervåkning, dyrevelferd og forskning skal videreføres på bakgrunn av utviklingen i oppgavemengde og etterspørsel etter tjenestene til instituttet de siste årene. Instituttet skal styrke beredskapsevnen innenfor biotrygghet og antibiotikaresistens.

Veterinærinstituttet skal videreutvikle den landsdekkende beredskapsevnen gjennom modernisering av diagnostikken. Instituttet skal prioritere å utvikle og ta i bruk nye laboratoriemetoder for truende og eksisterende alvorlige sykdommer, slik at Mattilsynet kan få raske og sikre resultat ved utbrudd.

Resultat fra overvåking og diagnostisk virksomhet skal benyttes i arbeidet med å gi forskningsbaserte råd som grunnlag for tiltak innen forvaltning og næring. Veterinærinstituttet skal yte tjenester og kunnskap som medvirker til en bærekraftig næringsvirksomhet, gjennom et godt diagnostisk tilbud og med faglige råd og utredninger.

### 4.2 Overvåkning

Globalisering, klimatiske endringer og endrede produksjonsforhold kan gi endret sykdomsbilde. Veterinærinstituttet skal være forberedt på at nye sykdommer kan bli introdusert i Norge. Instituttet skal overvåke husdyrhelsen slik at nye sykdommer kan bli oppdaget så raskt og sikkert som mulig. Arbeidet med zoonoser og nye smittestoff som kommer til landet, skal ha høy oppmerksomhet.

Feil bruk av antibiotika til folk og dyr har ført til motstandsdyktige bakterier som nå representerer en alvorlig global helsetrussel. Veterinærinstituttet skal bidra i arbeidet med å følge opp regjeringens strategi mot antibiotikaresistens. Tildelinga til Veterinærinstituttet er økt med 2 mill. kroner for å øke kunnskapen om utbredelse og spredning av antibiotikaresistens.

Det er viktig å få bedre oversikt over forekomst og spredning av resistente bakterier i miljøet, mellom dyr og mellom dyr og mennesker. Overvåkning av LA-MRSA (dyreassosierte methicillinresistente *Staphylococcus aureus* - bakterier) skal videreføres. Instituttet skal også overvåke antibiotikaresistente tarmbakterier hos andre arter. Departementet legger til grunn at rapportering av overvåkingsresultater for antibiotikaresistens i NORM-VET m.v. gjøres på basis av undersøkelser med internasjonalt standardiserte metoder for å sikre sammenlignbare resultater med andre land. Veterinærinstituttet skal delta i forskningsprosjekt for å øke kunnskapen om antibiotikaresistens hos dyr og betydning av smitte til mennesker. Veterinærinstituttet skal også delta i internasjonale fora som arbeider for å redusere utviklingen av antibiotikaresistens.

Viltlevende dyr vil være et reservoar for nye sykdommer og zoonotiske smittestoff. Overvåkning av viltlevende dyr med tanke på sykdommer som kan smitte til andre viltlevende dyr, husdyr eller mennesker, skal derfor fortsette. Overvåking og rådgiving ved sykdomsutbrudd hos viltlevende dyr krever ofte omfattende samhandling med Mattilsynet, Miljødirektoratet, andre myndigheter og frivillige

organisasjoner. Funn av Chronic Wasting Disease (CWD) er et eksempel på dette. Det er viktig å kartlegge hvor utbredt sjukdommen er, slik at relevante tiltak kan bli iverksatt.

Jf. også supplerende tildelingsbrev av desember 2016 hvor det ble tildelt 2 mill. kroner til forskning på CWD.

### 4.3 Referansefunksjoner

Veterinærinstituttet skal videreføre arbeidet med de nasjonale referansefunksjonene. Innen zoonosearbeidet dekker disse funksjonene matvarer, fôr og dyr, og instituttet skal arbeide for å samle og presentere epidemiologiske data gjennom hele verdikjeden. Det er viktig at arbeidet med kvalitetssikring av laboratorievirksomheten fortsetter, slik at diagnostikken er sikker og kan etterprøves. Funksjonene omfatter også forskning innen fagområdene.

### 4.4 Fôr- og mattrygghet

Veterinærinstituttet skal fortsette arbeidet med å videreutvikle diagnostikk og kunnskap om smittestoff og kjemiske stoffer som kan true fôr- og mattryggheten.

Veterinærinstituttet skal prioritere å utvikle uavhengige, vitenskapelige, faglige råd som setter myndighetene i stand til å utvikle lovverket og til å håndtere og forebygge sykdom hos dyr og helseskadelige stoffer og smittestoffer i mat og fôr. Veterinærinstituttet skal videreføre arbeidet med å profesjonalisere sin rådgiverrolle for Mattilsynet og styrke kompetansen innen mattrygghet.

Veterinærinstituttet skal videreutvikle kunnskap om hygieniske forhold i biprodukter fra matproduksjonen, slik at disse ressursene kan utnyttes bedre.

### 4.5 Dyrevelferd

Veterinærinstituttet skal legge vekt på å utvikle kunnskap som kan benyttes til å fremme dyrevelferd. Instituttet skal prioritere å gi myndighetene kunnskap innen velferd og videreføre arbeidet med å utvikle velferdsindikatorer for husdyr. Det er også viktig med støtte til tilsynsarbeidet til Mattilsynet gjennom å utvikle gode teknikker for å sikre dokumentasjon av brudd på regelverket. Veterinærinstituttet skal fortsatt drifte sekretariatet for Rådet for dyreetikk og sekretariatet for Norecopa med en kostnad på 2016-nivå.

## 5 Administrative krav

Veterinærinstituttet skal støtte opp under LMDs tværgående mål om *en effektiv landbruks- og matforvaltning* med utgangspunkt i sin egenart. Vi viser for øvrig til LMDs Instruks om økonomi- og virksomhetsstyring i Veterinærinstituttet.

Veterinærinstituttet må ha regnskapsrutiner og systemer som er i samsvar med de grunnleggende krav i de statlige regnskapsstandardene (SRS). Det må sikres at regnskapet ikke har vesentlige feil og mangler.

### ***Resultatkrav: En enkel og brukervennlig forvaltning med god kvalitet.***

Resultatkravet skal nås gjennom forenkling, digitalisering og effektiv ressursbruk.

Digitalisering er et viktig virkemiddel for forenkling og for å sikre kostnadseffektive og brukervennlige tjenester og løsninger både for brukere og forvaltning. I Meld. St. 27 (2015-2016) Digital agenda for Norge –

IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet, beskriver regjeringen hovedprioriteringene i IKT-politikken. Vi viser for øvrig til Rundskriv H-09/16 Digitaliseringsrundskrivet.

Departementet legger til grunn at arbeidet med bemanning, personalforvaltning, kompetanse- og organisasjonsutvikling inngår som en helhetlig og integrert del av den strategiske utvikling av Veterinærinstituttet. Instituttet må utvikle en målrettet og systematisk arbeidsgiverpolitikk som er avstemt mot kravene i den statlige arbeidsgiverpolitikken.

Lærlingeordningen er viktig for å sikre framtidige behov for faglært arbeidskraft, og for å gi ungdom muligheter til å gjennomføre videregående opplæring. Regjeringen har satt ambisiøse mål i regjeringsplattformen for inntak av lærlinger i offentlige virksomheter. Kravet om å ta inn minst en lærling videreføres derfor. Vi viser også til informasjonsside for nye lærebedrifter: [www.lerlingloftet.no](http://www.lerlingloftet.no). Departementet forventer at Veterinærinstituttet tar inn minst en lærling i løpet av 2017. Vi viser for øvrig til Statens personalhåndbok, kap. 9.10 Særavtale om lønns- og arbeidsvilkår for lærlinger og lære kandidater i staten.

### ***Resultatkrav: Gode systemer for samfunnssikkerhet og beredskap***

Departementet legger til grunn at arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap inngår som en integrert del av all virksomhet i Veterinærinstituttet. Arbeidet skal være målrettet, systematisk, sporbart, og skal være integrert i virksomhetens planverk, styringssystemer og i styringsdialogen med departementet. Instituttet foretar skriftlig kartlegging av risiko og sårbarhet på eget ansvarsområde.

Veterinærinstituttet skal i 2017 arbeide videre med å utvikle virksomhetens sikkerhetsorganisasjon og sikkerhetskompetanse. Innen områdene informasjon-, objekt- og personellsikkerhet skal virksomheten sørge for å ha tilfredsstillende styringssystemer, samt en god praksis dokumentert gjennom rutiner og sikkerhetsløsninger. Herunder skal Veterinærinstituttet i 2017 ferdigstille sitt styringssystem for informasjonssikkerhet, oppdatere verdivurderinger, risikobilde og risikovurderinger, og det skal gjennomføres en sikkerhetsrevisjon.

Virksomheten skal årlig arrangere minst en beredskapsøvelse som går på eget ansvarsområde. I tillegg skal virksomheten i løpet av en toårs periode delta i en relevant nasjonal øvelse der det øves enten stab, kriseledelse, prosedyre eller fullskala.

Virksomheten skal sørge for at IKT-systemer bygges i tråd med prinsippene for innebygd personvern, herunder personvernvennlige standardinnstillinger.

## **6 Andre vesentlige forhold**

Det skal legges vekt på å videreutvikle samarbeidet med miljøene på Campus Ås og etablering av nybygget for Veterinærinstituttet. Deler av årets bevilgning kan benyttes til nødvendige kostnader knyttet til forberedelse av flytting til Ås.

Veterinærinstituttet skal videreføre arbeidet med å modernisere beredskapen og obduksjonsvirksomheten for landdyr. Veterinærinstituttet skal sørge for at sykdomsberedskap og helseovervåking for landdyr kommer styrket ut av endringene.

Veterinærinstituttet skal videreføre arbeidet med å effektivisere virksomheten og gjøre prioriteringer innen ansvarsområdet. Den samlede kompetansen skal utvikles og utnyttes enda bedre. Regjeringen har innført en avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform og forventer at alle statlige virksomheter gjør tiltak for å bli mer effektive. Som ledd i denne reformen og budsjettavtalen for 2017, er det i budsjettet for 2017 innarbeidet en reduksjon for alle driftsutgifter som tildeles over statsbudsjettet tilsvarende 0,8 pst.

Departementet forventer at instituttet utnytter mulighetene for å skaffe oppdragsinntekter i relevante markeder.

Bioøkonomistrategien som ble lagt frem 29.11.2016 fastsetter mål, innsatsområder og tiltak for å legge bedre til rette for en moderne bioøkonomi. Veterinærinstituttet skal bidra til dette gjennom å implementere relevante elementer i sine styringsdokumenter og i virksomheten.

## 7 Budsjettvedtak og utbetalingsplan

### 7.1 Utgifter

Med utgangspunkt i Stortingets endelige budsjettvedtak stilles følgende beløp til disposisjon for Veterinærinstituttet i 2017:

Område	Kr.
Kap 1112 post 50 Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap ved Veterinærinstituttet	95 661 000

Beløpet som tildeles i tråd med dette tildelingsbrevet, blir overført til virksomheten etter følgende utbetalingsplan:

- medio januar med kr 31 887 000
- primo mai med kr 31 887 000
- primo oktober med kr 31 887 000

Utbetalingsplanen kan justeres dersom det er nødvendig av hensyn til virksomhetens likviditet eller at beløpet som settes av til oppgavene endres. Departementet tar forbehold om eventuelle endringer i tildelingen som følge av senere endringer i statsbudsjettet for 2017.

Basisbevilgning til forskning vil bli overført fra Norges Forskningsråd. Kopi av tildelingsbrevet til Forskningsrådet vil bli sendt instituttet.

Det forutsettes at virksomheten i tillegg til de direkte lønnsutgiftene, også dekker indirekte lønnsutgifter som arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse. Arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse betales direkte, på samme måte som i 2016.

## 8 Fullmakter for 2017

### 8.1 Budsjetfullmakter

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet, jf. Bevilgnings-reglementet § 3, fjerde ledd. Unntaket er bekreftet for 2017 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspost 50, jf. Prop. 1 S (2016-2017). Stortingets vedtak innebærer at i tillegg til bevilgning over 50-post, kan Veterinærinstituttet disponere eksterne inntekter fullt ut til virksomhetens formål. Virksomheten disponerer eventuelt positivt årsresultat og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat.

### 8.2 Fullmakt om å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Delegasjon av fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester er tatt inn i instruks for økonomi- og virksomhetsstyring.

### 8.3 Personalfullmakter

Fullmakter til å opprette nye stillinger, ansettelser og fullmakt til å fastsette lønn delegeres til Veterinærinstituttet. Instituttet er ført opp som forhandlingssted med fullmakt til å føre lokale forhandlinger. Dette fremgår av hovedtariffavtalen i staten.

Virksomhetens styre ansetter administrerende direktør, jf. virksomhetens vedtekter. Fastsettelse av lønn ved ansettelse skal likevel skje innenfor den ramme som departementet har fastsatt. Videre saksbehandler og avgjør styret alle saker knyttet til administrerende direktørs arbeidsforhold.

Departementet gir virksomhetene fullmakt til å fatte vedtak om erstatning på inntil kr. 20.000 til statsansatte for skade eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten (Statens personalhåndbok pkt. 10.22). Erstatninger utover kr. 20.000,- sendes departementet som forelegger saken for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

## 9 Rapportering

Landbruks- og matdepartementet ber Veterinærinstituttet om å utarbeide en årsrapport som beskriver instituttets virksomhet i 2017. Rapportering skal utarbeides etter de krav som er satt i Bestemmelsene til Reglementet for økonomistyring i staten, virksomhetsinstruksen, relevante rundskriv og dette tildelingsbrev. Rapporteringen skal gi et dekkende bilde av virksomhetens aktiviteter og resultater. Videre bør rapporteringen disponeres slik at det er enkelt for leseren å få oversikt over helheten, ved at rapporteringen på den direkte bevilgningen samordnes med beskrivelsene av den samlede aktiviteten.

Årsrapporten for 2017 har frist for oversendelse til LMD den **15.03.2018**.

Årsrapport inkludert årsregnskap skal sendes LMD elektronisk (postmottak@lmd.dep.no) med kopi til Riksrevisjonen ([postmottak@riksrevisjonen.no](mailto:postmottak@riksrevisjonen.no)).

Instituttet skal rapportere forenklet til statsregnskapet om likviditetsbevegelsen på oppgjørskontoen i Norges Bank, jf. Bestemmelsene pkt. 3.5.4 og 3.6.2 og rundskriv R-106.



## 9.1 Årets aktiviteter og resultater

Kravene under kap. 3 Forskning, innovasjon og kompetanse og kap. 4. Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap skal i hovedsak rapporteres på under Del III – Årets aktiviteter og resultater i årsrapporten.

I årsrapporten for 2017 skal Veterinærinstituttet gi en beskrivelse av aktiviteten med spesiell vekt på de styringssignaler som er gitt i dette tildelingsbrevet. Veterinærinstituttet skal gi en overordnet, gjerne "semikvantitativ" framstilling av resultatene, der en legger hovedvekt på å analysere virksomheten (status, utviklingstrekk, utfordringer, ressursbruk mm.) under de ulike hovedtema (beredskap, diagnostikk og rådgivning, overvåkning, referansefunksjoner, fôr- og mattrygghet, dyrevelferd, samt administrative forhold). Det skal også gis en omtale av fordelingen av aktivitet og ressursbruk mellom grønn, blå og rød sektor.

I tillegg kan det være aktuelt å evaluere eller utrede sentrale områder nærmere. Dette kan være områder som bør gis en mer helhetlig vurdering, bl.a. fordi den årlige resultatrapporteringen ikke gir en tilstrekkelig dokumentasjon av resultater, effekter og utviklingstrekk. Eksempler på slike områder kan være zoonosearbeidet, arbeidet knyttet til antibiotikaresistens, samt instituttets samarbeid med Mattilsynet, Vitenskapskomiteen for mattrygghet og andre kunnskapsinstitusjoner.

Områder som har særlig oppmerksomhet, for eksempel fordi det er avdekket svakheter i systemer og rutiner, eller fordi det nylig har funnet sted omlegginger, vil også kunne være aktuelle for nærmere utredning.

## 9.2 Styring og kontroll i virksomheten

Administrative krav rapporteres hovedsakelig i årsrapportens Del IV – Styring og kontroll i virksomheten.

Regjeringens fellesføring:

Det vises til rundskriv H-03/17. Veterinærinstituttet skal arbeide systematisk med å utnytte tildelte ressurser bedre og øke produktiviteten. Digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester (digitalt førstevalg) er et sentralt virkemiddel i dette arbeidet, sammen med f.eks. omorganisering, prosessforbedring og annen bruk av teknologi. I årsrapporten skal Veterinærinstituttet gjøre rede for iverksatte og planlagte effektiviseringstiltak. Det skal her fremgå at tiltak som inneholder digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester er særlig vurdert. Det skal også gjøres rede for hvordan effektiviseringsgevinstene av tiltakene hentes ut, slik at de kan omdisponeres til prioriterte områder.

*IKT-utviklingen i virksomheten*

For å få en oversikt over IKT-utviklingen i Veterinærinstituttet, ber LMD om at det i årsrapporten gis en kort rapportering på følgende:

- Andel av virksomhetens tjenester som retter seg mot eksterne brukere (for eksempel forvaltningsorganer, private virksomheter, enkeltpersoner), som er digitalisert og i hvilket omfang de digitaliserte tjenestene brukes (volum og brukergrupper).
- En vurdering av effekter av nyere IKT-løsninger internt i virksomhetene og hos brukere.

*Samfunnssikkerhet, beredskap og informasjonssikkerhet*

Virksomhetens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap skal omtales i årsrapporten. LMD ber om at det særskilt rapporteres på følgende:

- Antall gjennomførte øvelser, med en kort beskrivelse av type øvelse.

- Antall gjennomførte risiko- og sårbarhetsanalyser, med en kort beskrivelse av området analysen dekket.
- Status i arbeidet med styringssystem for informasjonssikkerhet i virksomheten.

LMD vil i eget brev be virksomheten om en rapportering, utenom årsrapporten, på sikkerhetstilstanden i virksomheten. Denne rapporteringen skal beskrive sikkerhets- og beredskapsutfordringer, eventuelle sikkerhetstruende hendelser som er identifisert, og arbeidet som er gjort i løpet av året for å redusere sårbarhet.

For arbeidet med informasjonssikkerhet viser departementet til LMDs Instruks for økonomi- og virksomhetsstyring i Veterinærinstituttet. Vi ber i tillegg virksomheten om å vurdere å gjennomføre de antatt fire mest effektive tiltakene mot IKT-angrep anbefalt av Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM). Virksomheten må selv vurdere ytterligere tiltak iht. NSMs anbefaling.

#### *Bemanning og personal*

LMD ber om at det i årsrapporten rapporteres på utvikling i årsverk, deltid, midlertidige ansatte, bruk av lærlinger og sykefravær fordelt på kjønn samt likelønn, jf. veilederen "Statlige virksomheters likestillingsredegjørelser etter aktivitets – og rapporteringsplikten."

Arbeidsmiljøloven stiller krav om at det utføres et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (HMS) i virksomheten. LMD ber om at det rapporteres om vesentlige avvik i forhold til de mål som er satt for HMS-arbeidet.

#### *Eierinteresser*

Når det gjelder forvaltning av statens eierinteresser i selskaper, viser departementet til retningslinjer for underliggende virksomheters forvaltning av statens eierinteresser i aksjeselskaper av 1. juli 2015, jamfør også kap. 5.3 i dette tildelingsbrevet.

### **9.3 Regnskapsrapportering**

Virksomheten skal i årsrapportens Del VI – Årsregnskap avgi årsregnskap som fastsatt i Instruks for økonomi- og virksomhetsstyring, jf. også rundskriv R-115 av 24.11.2016.

Virksomheten fører periodisert regnskap, og skal følge de statlige regnskapsstandardene slik de er fastsatt i rundskriv R-114 av 21.12.2016.

Årsregnskapet for 2017 skal inneholde følgende obligatoriske elementer:

- ledelseskomentarer
- bevilgningsoppstilling
- virksomhetsregnskap etter statlige regnskapsstandarder (SRS) med noter
- prinsippnoter for virksomhetsregnskapet etter SRS og for bevilgningsoppstillingen

Departementet forutsetter at regnskapet er avstemt, og at det er samsvar mellom det avlagte regnskap og føringene som fremkommer i saldobalansen, og at konti er gruppert mot regnskapslinjer i henhold til SRS 1. Det forutsettes også at regnskapet er kongruent. Det vil si at alle inntekter og kostnader resultatføres, og at

det er sammenheng mellom resultatregnskap og endringer i balansen. Eventuelle avvik i gjeldende kongruens må være begrunnet og forklart. Siste versjon av DFØs rapporteringsmal for årsregnskapet skal benyttes.

#### *Delårsrapportering regnskap*

Videre ber departementet om å få tilsendt tertialregnskap i tråd med statlige regnskapsstandarder (SRS). Tertialregnskapene skal være satt opp etter DFØs maler for tertialregnskap, men med forenklinger. Tertialrapporteringen skal omfatte:

- Ledelseskomentarer
- Resultatregnskap med budsjett
- Balanse
- Notene 1, 2, 5, 7, 8, 14 og 17
- Gruppert saldobalanse

Frist for oversendelse av tertialregnskap til departementet er 1. juni 2017 (tilstanden per 30. april) og 1. oktober 2017 (tilstanden per 31. august).

#### *Statsregnskap*

Bestilling knyttet til årsavslutning og frister for innrapportering til statsregnskapet formidles av departementet i eget brev.

## 10 Styringskalender

Dato	Tema	Beskrivelse
Januar-februar 2017	Rapportering til statsregnskapet 2016	Jf. brev fra Landbruks- og matdepartementet med rundskriv fra Finansdepartementet om årsavslutning og frister for innrapportering fra Finansdepartementet.
12.02.2017	Standardiserte nøkkeltall for nettobudsjetterte virksomheter	Nøkkeltall som grunnlag for regjeringens budsjettkonferanse primo mars.
Februar 2017	Foreløpig årsregnskap	Instituttet sender foreløpig regnskap til hhv Riksrevisjonen og Landbruks- og matdepartementet ihht avtalt frist med Riksrevisjonen.
15.03.2017	Årsrapport 2016	Nærmere spesifikasjon blir formidlet i eget brev.
April 2017	Første styringsmøte	Dagsorden for vårens styringsmøter vil normalt være: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rapport om virksomheten i året som gikk, herunder styregodkjent regnskap og styrets beretning</li> <li>• Gjennomgang av status på planer/strategier for inneværende år</li> <li>• Styrets kontrollansvar v/styreleder</li> <li>• Styrets vurderinger av identifiserte risikoområder; status, utviklingstrekk og planlagt oppfølging/tiltak</li> </ul>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Styrets vurdering av systemer og rutiner for intern kontroll</li> <li>• Evt. oppfølging av riksrevisjonssaker.</li> <li>• Eventuelt andre saker av styringsmessig karakter departementet og/eller virksomheten ønsker å ta opp.</li> <li>• Andre områder som fremkommer av tildelingsbrevet</li> </ul>
15.05.2017	Oppdaterte standardiserte nøkkeltall for nettobudsjetterte virksomheter	Jf. rundskriv R-9/2016 fra Finansdepartementet. Nøkkeltall som grunnlag for budsjettproposisjonen for kommende år.
01.06.2017	1. Tertialrapport	Regnskapsrapportering i henhold til SRS: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ledelseskomentarer</li> <li>• Resultatregnskap med budsjett</li> <li>• Balanse</li> <li>• Notene 1, 2, 5, 7, 8, 14 og 17</li> <li>• Gruppert saldobalanse</li> </ul>
01.10.2017	2. Tertialrapport	Regnskapsrapportering i henhold til SRS: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Likt oppsett som for 1. tertial</li> </ul>
Oktober- desember 2017	Andre styringsmøte	Dagsorden for høstens styringsmøter vil normalt være: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Gjennomgang av status på planer/strategier for inneværende år</li> <li>• Hovedlinjene i neste års statsbudsjett</li> <li>• Hovedlinjene i virksomhetenes mål og strategier neste år/påfølgende år</li> <li>• Budsjettforberedelser – budsjettår +2 – herunder ambisjonsnivå og prioriteringer</li> <li>• Eventuelt andre saker av styringsmessig karakter departementet og/eller virksomheten ønsker å ta opp.</li> <li>• Andre områder som fremkommer av tildelingsbrevet</li> </ul>
Januar- februar 2018	Rapportering til statsregnskapet 2017	Jf. brev fra Landbruks- og matdepartementet med rundskriv fra Finansdepartementet
Februar 2018	Årsregnskap	Foreløpig årsregnskap sendes departementet så snart det er klart, samtidig som det sendes Riksrevisjonen
15.03.2018	Årsrapport 2017	



DET KONGELIGE  
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Veterinærinstituttet

Deres ref	Vår ref	Dato
	16/6437-1	21.12.16

**Statsbudsjettet 2017: Tildelingsbrev til Veterinærinstituttet**

1. Innledning .....	1
2. Regjeringens langsiktige mål og strategier .....	2
3. Mål og prioriteringer i 2017.....	2
4. Føringer og oppdrag i 2017 .....	4
5. Styringsdialog gjennom året .....	4
6. Budsjettvedtak og fullmakter for 2017 .....	4
Vedlegg 1: Styringsparametere og rapporteringskrav .....	6

**1. INNLEDNING**

Nærings- og fiskeridepartementet viser til Innst. 12 S (2016–2017) og Prop. 1 S (2016–2017) for Nærings- og fiskeridepartementet og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Veterinærinstituttet i 2017.

Tildelingsbrevet fastsetter mål, prioriteringer og resultatkrav for Veterinærinstituttet i 2017. Brevet gir også enkelte faglige føringer og spesifiserer konkrete oppdrag med leveranse i 2017, men gir ikke en uttømmende oversikt over instituttets oppgaver.

Departementet tar forbehold om at instituttet innenfor gjeldende budsjettrammer kan bli pålagt enkelte oppgaver i tillegg til de som er beskrevet i dette brevet. I slike tilfeller skal det sendes tillegg til tildelingsbrev.

## 2. REGJERINGENS LANGSIKTIGE MÅL OG STRATEGIER

Regjeringen ønsker en forutsigbar vekst i fiskeri- og havbruksnæringene. Dette krever ny viten og ny teknologi som både bidrar til god konkurransekraft og til å løse miljø- og bærekraftsutfordringer. I Meld. St. 7 (2014-2015) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015-2024 vektlegges behovet for en langsiktig kunnskapssatsing som skal bidra til rent hav og sunn og trygg sjømat. I Masterplan for marin forskning (2015) konkretiseres det marine kunnskapsbehovet ytterligere. Masterplanen legger opp til en bredere og dypere kunnskapsinnhenting. Dypere i form av økt kunnskap til grunn for fiskeri- og havbruksvirksomhet, og bredere i form av bedre kunnskapsgrunnlag for nye marine næringer. Økt utnyttelse av eksisterende og nye ressurser er tema i regjeringens Bioøkonomistrategi (2016). Meld. St. 16 (2014-2015) *Forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett* utgjør et viktig grunnlag for Veterinærinstituttets arbeid både på kort og lang sikt. Regjeringen har varslet at det i løpet av våren 2017 skal legges frem en havstrategi, samt en melding til Stortinget om havet i utenriks- og utviklingspolitikken. Dette er dokumenter som kan være relevante for Veterinærinstituttets arbeid.

## 3. MÅL OG PRIORITERINGER I 2017

### 3.1 Mål

#### Hovedmål

Veterinærinstituttet skal gjennom forskning, diagnostikk, overvåking, risikovurdering og rådgiving bidra til god beredskap, fiskehelse, mattrygghet og en bærekraftig forvaltning av havbruk og villfiskbestander.

#### Delmål

1. Bidra med rådgiving, diagnostikk, epidemiologiske analyser, overvåking og referansefunksjoner

2. Videreføre forskningen innen instituttets kjerneområder

3. Støtte opp under departementets og Mattilsynets internasjonale arbeid, inkludert bistandsarbeid

#### ***Bidra med rådgiving, diagnostikk, epidemiologiske analyser, overvåking og referansefunksjoner***

Veterinærinstituttet skal gi vitenskapelig baserte råd om forebygging og bekjempelse av alvorlige smittsomme sykdommer og tapsbringende tilstander hos fisk. Dette inkluderer sykdommer hos oppdrettsfisk som kan ha negativ påvirkning på villfisk. Instituttet skal også ha tilfredsstillende beredskap for rask diagnostikk og sikre rask varsling om mattrygghetsfarer og tapsbringende sykdommer hos fisk, herunder nyoppdagede sykdomstilstander og oversikt over tilfeller av dødelighet der årsaken ikke er kjent. Instituttet skal også bidra med data og kompetanse til risikovurderinger som skal utføres av Vitenskapskomiteen for mattrygghet.

Gjennom EØS-avtalen er Norge forpliktet til å ha nasjonale referanselaboratoriefunksjoner på en rekke veterinærområder. Som stor lakseprodusent har Norge et særlig ansvar for fiske sykdommer. Veterinærinstituttet skal videreføre sitt arbeid som nasjonalt referanselaboratorium for sykdommer hos fisk, skjell og skalldyr.

### ***Videreføre forskningen innen instituttets kjerneområder***

Forskningen ved instituttet skal bidra til å utvikle det vitenskapelige grunnlaget for instituttets råd. Det er et mål at Veterinærinstituttet sin forskning har høy vitenskapelig kvalitet. Instituttet skal utvikle sin kompetanse innen helseøkonomi for bedre å kunne dokumentere verdien av forebyggende tiltak opp mot konsekvenser av sykdomsutbrudd, og videreutvikle kunnskap om helsemessige risikoforhold rundt lokalisering, drift og legemiddelbruk i oppdrettsnæringen.

### ***Støtte opp under departementets og Mattilsynets internasjonale arbeid, inkludert bistandsarbeid***

Veterinærinstituttet skal fortsette å utvikle sitt internasjonale nettverk. Veterinærinstituttet er internasjonalt referanselaboratorium utpekt av Verdens dyrehelseorganisasjon (OIE) for fiske sykdommene *Gyrodactylus salaris*, ILA og SAV (som forårsaker PD). Videre er Veterinærinstituttet vertskap for OIE Center for Epidemiology and Risk Assessment for Aquatic Animal Diseases (ERAAAD). Instituttet skal også delta som en del av norsk fiskeri- og akvakulturbistand etter nærmere avtale med Norad og NFD.

Styringsparametere og rapporteringskrav følger i vedlegg 1.

## **3.2 Prioriteringer 2017**

Tilskuddet skal dekke oppgaver innen forvaltningsstøtte (forskning, beredskap, diagnostikk, rådgiving og kartlegging av risikofaktorer) vedrørende helse hos fisk og andre akvatiske dyr, og enkelte områder innenfor sjømattrygghet. Veterinærinstituttet skal fortsette å følge opp regjeringens langsiktige mål og strategier for fiskeri- og havbrukspolitikken innenfor dette området. I 2017 skal instituttet prioritere kunnskapsutvikling og faglig arbeid som kan understøtte målene regjeringen har presentert i Meld. St. 16 (2014–2015) *Forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett*.

I følge havbruksmeldingen skal vekst være forutsigbar og miljømessig bærekraftig, og havbruksnæringen skal være bedre tilpasset miljøet enn den er i dag. Veterinærinstituttet skal bidra med sin kunnskap knyttet til fiskehelse og introduksjon og spredning av sykdommer. I 2017 vil dette blant annet omfatte å videreutvikle det faglige grunnlaget for det nye produksjonsreguleringssystemet for lakse- og ørretoppdrett, i samarbeid med øvrige involverte institusjoner. I tillegg skal Veterinærinstituttet videreføre arbeidet knyttet til resistens mot midler for bekjempelse av lakselus. Veterinærinstituttet skal gjennom sin virksomhet bidra til at regjeringen kan fatte beslutninger om kapasiteten i norsk lakseoppdrett kan vokse eller ikke på et så godt faglig grunnlag som mulig.

Det foreslås bevilget 56,63 mill. kroner til Veterinærinstituttet i 2017.

#### 4. FØRINGER OG OPPDRAG I 2017

Departementet ønsker i 2017 å gjennomgå mål og indikatorer for vårt tilskudd til Veterinærinstituttet. Veterinærinstituttet bes om å sette av ressurser til dette arbeidet.

#### 5. STYRINGSDIALOG GJENNOM ÅRET

Den årlige styringsdialogen mellom Nærings- og fiskeridepartementet og Veterinærinstituttet består av følgende faste møter og hoveddokumenter:

- Departementets tildelingsbrev
- Styringsmøter
- Virksomhetens årsrapport
- Budsjettinnspill
- Departementets referater fra møter med virksomheten

I tillegg vil departementet invitere til et årlig fagmøte i løpet av våren der forvaltningen og bruken av det blå tilskuddet vil være tema for møtet. Eventuelt behov for et lignende møte på høsten vil vurderes på bakgrunn av erfaringen med det første møtet.

Veterinærinstituttet plikter å informere departementet umiddelbart ved vesentlige avvik. Med vesentlige avvik menes alvorlige forhold eller hendelser som hindrer etaten i å nå sine mål, indikasjoner på at forbruk/inntekter vil avvike vesentlig fra tildelte budsjettrammer, og brudd på sentrale lover og regler. Virksomheten skal orientere departementet umiddelbart om saker med mulig mediemessig eller politisk interesse.

#### 6. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2017

##### 6.1 Budsjettvedtak

For Veterinærinstituttet er det fattet budsjettvedtak for 2017

			(i 1 000 kr)
Kap.	Post	Beskrivelse	Beløp
928	50	Tilskudd til Veterinærinstituttet	56 630

Veterinærinstituttet har ansvar for å planlegge virksomheten i 2017 slik at målene for tildelingen fra Nærings- og fiskeridepartementet kan nås innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet (jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2.).

Det følger av § 5 i Stortingets bevilgningsreglement at utgiftsbevilgninger ikke kan overskrides eller brukes til andre formål enn forutsatt av Stortinget, med mindre det er gitt eksplisitt fullmakt om noe annet, jf. punkt 6.2 under.

##### 6.2 Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet, blir bevilgningene på kapitel 928, post 50 bli stilt til disposisjon for Veterinærinstituttet.



Med hilsen

Arne Benjaminsen (e.f.)  
ekspedisjonssjef

Stine Hammer  
avdelingsdirektør

*Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer*

Kopi:  
Riksrevisjonen  
Landbruks- og matdepartementet

## VEDLEGG 1: STYRINGSPARAMETERE OG RAPPORTERINGSKRAV

Departementet ber om at det utarbeides en oversikt over bruken av midlene over kapittel 928, post 50 som oversendes Nærings- og fiskeridepartementet på samme tidspunkt som årsrapporten oversendes. Oversikten vil være et av temaene på det årlige fagmøtet som er varslet avholdt i løpet av våren.

Nedenfor følger tidspunkt og datoer for fastsatte møter, frister og krav til leveranser i 2017. Departementet tar forbehold om at det kan komme endringer gjennom året.

Dato	Aktivitet
15. mars	Årsrapport 2016
15. mars	Oversikt over bruken av midlene over kapittel 928, post 50
15. mars	Budsjettforslag 2018
April	Fagmøte
1. nov	Evt. innspill til store satsinger 2019
31. desember	Tildelingsbrev for 2018